

ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ

MOBBING ve ÖRGÜTSEL DIŞLANMA - 1

YRD.DOÇ.DR. ÖZGÜR GÜLDÜ

Mobbing Tarafları

- **Mobbing Uygulayan (Mobber)**

- ✓ Bu kişiler genellikle psikopat olarak tanımlanan karakter yapısına sahiptirler. Depresyon ve bipolar gibi psikolojik sorular yaşayabilirler.
- ✓ Rakip olarak algıladıkları kişilere psikolojik açıdan zarar vererek başarısız kılma çabasına girerler.
- ✓ Mobbing uygulayanlar genellikle mantık ölçülerinden uzak, heyecanlandırıcı ve kışkırtıcı bir dil kullanırlar.
- ✓ Şiddetin devamı için elinden geleni yapar ve bunu da kendilerine görev sayarlar.

Mobbing Tarafları

- **Mobbing Uygulayan (Mobber)**

- ✓ İşgörenlere karşı baskıcı, zalim, üstlerine karşı cesaretsiz, korkak ve riyakardırlar.
- ✓ Genel olarak ilgi açlığı çeken, zayıf kişilikleri nedeniyle övgüye aşırı ihtiyaç duyan silik karakterli insanlardır.
- ✓ Suçlayıcı ve yargılayıcıdırlar, bu nedenle sürekli olumsuz senaryolar kurarlar.
- ✓ Toplumsal değerler bağlı değildirler, dolayısıyla ahlaki olgunluğa sahip değildirler.

Mobbing Tarafları

- **Mobbing Uygulayan (Mobber)**

- 1) Antipatik bir kişiliğe sahiptirler
- 2) Vazgeçilmez olduğuna inanırlar.
- 3) Obsesif-Kompulsif bozuklukları vardır.
- 4) Abartılı benlik algısına sahiptirler.
- 5) Sadist kişiliğe sahiptirler.
- 6) Kötü kişilklidirler.
- 7) Genellikle çalışkandırlar.

Mobbing Tarafları

- **Mobbing Mağduru**

- ✓ İşyerinde genellikle zeki, yetenekli, dürüst, güvenilir, onurlu, işyerine sadık ve özgür karakterli kişiler mobbing davranışlarına maruz kalırlar.
- ✓ Ayrıca bu kişiler çalışkan, kendilerini başkalarına beğendirme ihtiyacı içinde olmayan, özgüveni yüksek, girişken, çalışkan ve nitelikli, kısmen yargılayıcı olarak ancak suçlayıcı olmayan kişilerle ve olaylarla değil, düşüncelerle uğraşmayı seven insanlardır.
- ✓ Çoğu zamanda kurbanlar, daha yüksek mevkilerdekiler tehdit oluşturdukları için seçilirler.
- ✓ Bununla beraber, ilişki kurmakta zorlanan, başarılı bir kariyer rotası çizemeyen ve kişisel açıdan yetersiz olanlarında mobbinge uğrama olasılıkları yüksektir.

Mobbing Taktikleri

- *İletişim olanaklarının kısıtlanması:*
- *Sosyal ilişkilere saldırı:*
- *İtibara saldırı:*
- *Yaşam ve iş kalitesine saldırı:*
- *Sağlığı etkileyen saldırılar:*

Örgütsel Yapı İçinde Mobbing Yönü

- **Mobbing örgütte üç biçimde ortaya çıkar:**

- 1) Eşitler arasında:
- 2) Yukarıdan aşağıya doğru:
- 3) Aşağıdan yukarıya doğru:

Mobbing ile Başa ıkma Yolları

- Örgütlerde mobbingi önlemek veya çözmek amacıyla öncelikle objektif olarak mobbing kaynakları tespit edilir ve sonrasında da önlemeye ve ortadan kaldırmaya yönelik tedbirler alınır.
- Diğer taraftan mobbing ortaya çıktıktan sonra sular duruluncaya kadar beklemek de yanlış bir davranıştır. Ortaya çıktığında üzerine gidilmesi gerekir.
- Mobbing ile örgüt iklimini ve örgüt kültürünü etkilemesine izin verilmemelidir.

Mobbing ile Başı Çıkma Yolları

- ***Mobbing ile Bireysel Başı Çıkma Yolları:*** Kurban öncelikle kendi kişiliğini geliştirecek, direncini arttıracak eylemlerde bulunmalıdır.
- ✓ ***Öz-saygının geliştirilmesi:***
- ✓ ***Denge bilgeleri oluşturmak:***
- ✓ ***Niteliklerini geliştirmek:***
- ✓ ***Ruh sağlığını korumak:***
- ✓ ***Değerleri açıklamak:***

Mobbing ile Başa Çıkma Yolları

- **Mobbing ile Örgütsel Başa Çıkma Yolları:**

- ✓ Mobbing davranışlarına toleransla bakılmaması.
- ✓ Mobbinge neden olan faktörlerin sorgulanması, risk analizlerinin yapılması ve önleyici mekanizmaların geliştirilmesi.
- ✓ İşyerinde mobbingin kabul edilemez ve tolerans gösterilemez bir davranış olarak gören örgüt kültürünün geliştirilmesi.

- **Hukuksal Düzenlemeleri:**

- ✓ Mobbing her leyden önce insanları mağdur eden her tür olumsuz davranışın örgütsel ortamda somutlaştırılması ise, ortada hukuksal bir sorun var demektir.
- ✓ Birçok ülkede mevcut yasal düzenlemeler yapılmıştır.
- ✓ İngiltere 1997 yılında «Tacizden Korunma Yasası» yürürlüğe girmiştir.
- ✓ Türkiye’de ise İş Hukuku ve Borçlar Kanunu çerçevesinde çalışan tazminat davaları açma hakkına sahiptir.